
85 lat odrodzonej adwokatury polskiej : wprowadzenie

Palestra 49/3-4(555-556), 11-13

2004

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

85 lat Odrodzonej Adwokatury Polskiej

Zamek Królewski w Warszawie

10 grudnia 2003 roku

WPROWADZENIE

Osiemdziesiąt pięć lat istnienia Polskiej Odrodzonej Adwokatury to data, która skłania do głębokiej refleksji nie tylko nad tym, co minęło, ale przede wszystkim nad tym, co z pewnością nadejdzie.

Z tą intencją zorganizowano 10 grudnia 2003 roku obchody Jubileuszu Adwokatury na początku nowej drogi dla korporacji, która tak jak cała Polska stoi u progu wejścia do Unii Europejskiej i przygotowuje się na nieuniknione zmiany.

Na Zamek Królewski w Warszawie – miejsce obchodów Jubileuszu, przybyli znakomici goście: przedstawiciel Ojca Świętego – Nuncjusz Apostolski w Polsce, doktor prawa Ksiądz Arcybiskup Józef Kowalczyk; Prymas Polski, doktor prawa Ksiądz Kardynał Józef Glemp; Minister Jolanta Szymanek-Deresz, Szef Kancelarii Prezydenta RP; Ryszard Kaczorowski, były Prezydent RP na uchodźstwie; prof. dr hab. Lech Gardocki, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego; prof. dr hab. Andrzej Mączyński, Wiceprezes Trybunału Konstytucyjnego; dr Lech K. Paprzycki, Prezes Sądu Najwyższego; prof. dr hab. Walerian Sanetra, Prezes Sądu Najwyższego; prof. dr hab. Tadeusz Ereciński, Prezes Sądu Najwyższego; prof. dr hab. Roman Hauser, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego; Grzegorz Kurczuk, Minister Sprawiedliwości; prof. dr hab. Andrzej Zoll, Rzecznik Praw Obywatelskich; Andrzej Jagiełło, Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa; Wiesław Johann, sędzia Trybunału Konstytucyjnego; Janusz Niemcewicz, sędzia Trybunału Konstytucyjnego; Ferdynand Rymarz, Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej; prof. dr Władysław Bartoszewski, Przewodniczący Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa; Andrzej Przewoźnik, Sekretarz tej Rady; prof. dr hab. Leon Kieres, Prezes Instytutu Pamięci Narodowej; prof. dr hab. Witold Kulesza, Dyrektor Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu; Sylwester M. Królak, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości; Hanna Szachułowicz, Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie; dr Ewa Kulesza, Główny Inspektor Ochrony Danych Osobowych; prof. dr hab. Jerzy Makarczyk, doradca Pre-

zydenta RP; Lech Kaczyński, Prezydent m. st. Warszawy; dr Hanna Machińska, Dyrektor Ośrodka Informacji Rady Europy; prof. dr hab. Jadwiga Staniszkis, Wydział Filozofii i Socjologii UW; prof. dr hab. Krzysztof Pietrzykowski, Dyrektor Biura Orzecznictwa Sądu Najwyższego; Andrzej Kalwas, Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych; Iwona Karpiuk-SucHECKA, Prezes Krajowej Rady Komorniczej; sędzia Marek Czecharowski, Przewodniczący Rady Programowo-Naukowej Zrzeszenia Prawników Polskich; pułkownik Krzysztof Parulski, Stowarzyszenie Prokuratorów Rzeczypospolitej Polskiej; dr n. wet. Bartosz Winiecki, Prezes Krajowej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej; Róża Thun, Prezes Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana; prof. dr hab. Witold Wołodkiewicz, Rektor Europejskiej Wyższej Szkoły Prawa i Administracji; prof. dr hab. Michał Płachta, Dziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego; prof. dr hab. Cezary Mik, Dziekan Wydziału Prawa Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego; o. Bogusław Trzeciak z redakcji *Forum Iuridicum*; wielu parlamentarzystów oraz kilkakrotnie Koleżanek i Kolegów adwokatów.

Gorąco powitani byli goście zagraniczni: prof. Hans-Jürgen Hellwig – Prezydent CCBE; Jacques Leroy – Prezes Międzynarodowego Związku Adwokatów (UIA); JUDr. Stanislav Balík – Prezes Czeskiej Rady Adwokackiej; JUDr. Petr Poledník – członek Czeskiej Rady Adwokackiej; JUDr. Jitka Machová – Dyrektor Departamentu Spraw Zagranicznych Czeskiej Rady Adwokackiej; Hartmut Kilger – Prezes Niemieckiej Rady Adwokackiej; Michael Laurans – Stowarzyszenie Prawników Anglii i Walii.

Zamek Królewski przywitał przybyłych całym swoim bogactwem historii, tradycji i kultury. Nie można było lepiej wybrać miejsca na to uroczyste spotkanie. To właśnie tutaj, za czasów Stanisława Augusta, odbywały się zgromadzenia królewskie, a także uczyty, bale, koncerty i przedstawienia teatralne. I to właśnie Apartament Wielki stał się wspaniałym miejscem Jubileuszowego spotkania, a w nim uznawana za najwspanialszą na całym Zamku – Sala Wielka z trzydziestoma dwoma kolumnami, z kandelabrami na marmurowych postumentach. Ale tego dnia, można by śmiało rzec – dnia Adwokatury, jedno zwłaszcza wydawało się symboliczne i znaczące. Sufit Sali Wielkiej pokrywa plafon przedstawiający „Rozwikłanie Chaosu”, ukazujący Jowisza – najwyższego pośród starożytnych bogów, wprowadzającego ład w chaos wypełniający wszechświat.

Uroczystości rozpoczęła Msza Święta celebrowana przez Jego Eminencję **Księdza Kardynała Józefa Glempa**, Prymasa Polski w Katedrze Archidiecezji w Warszawie. Prymas, w homilii, powiedział między innymi: „(...) *Chcemy, jako duchowni, dołączyć się do Waszego dziękczynienia za 85 lat trwania w bardzo specyficznej służbie dla człowieka i dla Polski. Potrzeba nam takiego braterstwa, które w tekstach Unii Europejskiej zostało pominięte, ale które, o dziwo, zostało zastąpione słowem „Solidarność”. I niech ta*

wielka idea tak pojętego braterstwa, wspólnoty, łączności, życzliwości jednego do drugiego – nie jeden przeciwko drugiemu, ale jeden z drugim do tego, byśmy, wchodząc w dalsze lata tej zorganizowanej pracy i służby mogli ją wypełnić zgodnie z naszym sumieniem ukształtowanym przez Boże prawo. (...).”

Hymn narodowy, rozpoczynający drugą część uroczystości odśpiewał Chór Akademicki Uniwersytetu Warszawskiego. Adwokat Stanisław Rymar – Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej przywitał gości i przypomniał, że uroczystość jest „znakiem pamięci i znakiem nadziei”, odwołując się do myśli, które zostały zawarte w jego tekście opublikowanym w albumie pod tytułem „Adwokatura Polska *Pro Patria et Iustitia*”, wydanym z okazji Jubileuszu.

Adwokat Stanisław Rymar – Prezes NRA

ZNAK PAMIĘCI, ZNAK NADZIEI

Adwokatura polska czci swoje 85-lecie w szczególnym dla nas, Polaków, momencie historycznym. Przekroczyliśmy symboliczny próg trzeciego tysiąclecia, pokonujemy próg zjednoczonej Europy, od kilkunastu lat walczymy z progiem naszej mentalności, oddzielającym zniewolenie od wolności...

Cywilizacja europejska, z którą zawsze utożsamialiśmy się i której niezruszalną częścią czuliśmy się niezależnie od przejściowych układów geopolitycznych, opiera się na wolności i godności. Godność narodowa, swoboda wyrażania myśli, a nade wszystko wolność i godność jednostki – są filarami naszej kultury. Adwokatura narodziła się z konieczności obrony tych wartości. Stała się ich strażnikiem, a jednocześnie aktywnym kreatorem kultury politycznej, prawnej i państwowej, opartej na wolności i godności osoby ludzkiej.

Advocare oznacza wezwanie na pomoc. Stajemy przeto zawsze tam, gdzie w nierównej konfrontacji jednostki z władzą – człowiek potrzebuje pomocy. Stajemy po stronie jednostki – przeciw władzy naruszającej prawa człowieka i wolności obywatelskie. Takie jest nasze powołanie i takie jest – i zawsze być powinno – nasze usytuowanie w ustanowionym porządku prawnym.

Dlatego właśnie adwokatura jest wolnym zawodem. Wolnym od wszelkiego rodzaju zależności służbowych, podporządkowań administracyjnych czy politycznych – ale także wolnym swoją odwagą i niezależnością. Adwokat musi czuć się wolnym, by skutecznie stawać w obronie wolności.

Samorząd adwokacki w Polsce ma 85 lat. Jako jedyny wytrwał próbę czasu i historii. Nie przestał istnieć ani w okresie okupacji hitlerowskiej, ani w